

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי ה' בכסלו תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

סוטה - כ"ב

1. מה אמרו האמוראים על מי שקרא ושנה, ולא שימש תלמידי חכמים להבין הסברות? [כמה דעות]
 - א. הרי זה עם הארץ. ב. הרי זה בור. ג. הרי זה כותי. ד. הרי זה מגוש [מכשף] - וכך מסתבר דאמרי אינשי לוחש המכשף ואינו יודע מה אומר, וכן זה.
2. מי הוא 'עם הארץ'?
 - א. ר' מאיר - כל שאינו יודע לקרוא ק"ש שחרית וערבית בברכותיה.
 - ב. חכמים - כל שאינו מניח תפילין.
 - ג. בן עזאי - כל שאין לו ציצית בבגדו.
 - ד. ר' יונתן בן יוסף - כל שיש לו בנים ואינו מגדלן ללמוד תורה.
 - ה. אחרים - קורא ושונה ולא שימש ת"ח. קרא ולא שנה - הרי זה בור, לא קרא ולא שנה - עליו הכתוב אומר: וזרעתי וכו' זרע אדם וזרע בהמה.
3. על מי נאמר 'ועם שונים אל תתערב'?

אלו ששונים הלכות ולא שמשו ת"ח. ונתחדש שאין כוונת הכתוב על שונין בחטא, ש'הותרה להם'.
4. אלו ברייתות שנינו בעניין מבלי העולם?
 - א. התנאים - שוני משניות, מבלי עולם - שמורין הלכה מתוך משנתן, והוראותיהן טעות.
 - ב. בתולה צליינית - בעלת תפילה, ואלמנה שובבית - שמבקרת תמיד אצל שכנותיה - הרי אלו מבלי עולם.

שאינן אלא נואפות ומכשפות ומראות עצמן כצדקניות שלא יבדקו אחריהן. והכוונה דווקא בכגון - יוחני בת רטיבי, היתה אלמנה, ומכשפת שלא יולד ואח"כ עושה כביכול נולד בתפילותיה. ולכן אין זה דומה לרברי רבי יוחנן שאמר - למדנו יראת חטא מבתולה, ששמעה נופלת על אפה ואומרת: רבש"ע, בראת גן עדן ובראת גיהנם, בראת צדיקים ובראת רשעים, יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם. ולמדנו: קיבול שכר מאלמנה, שהיתה מגיעה כל יום לבית מדרשו של ר' יוחנן, אמר לה: בתני, אין בית הכנסת בשכנותך? אמרה לו: רבי, ולא שכר פסיעות יש לי?
 - ג. קטן שלא כלו לו חדשיו - מבלי עולם - יש אומרים: שהכוונה לת"ח המבעט ברבותיו וע"ש שימיו מתקצרים.

ויש אומרים: זה תלמיד שלא הגיע להוראה ומורה, שעליו נאמר כי רבים חללים הפילה - זה ת"ח שלא הגיע להוראה ומורה, [ועצומים כל הרוגיה - זה ת"ח שהגיע להוראה ואינו מורה] והיינו עד גיל 40. ומה שרבה הורה קודם לכן כיון שאם הוא שווה לגדול העיר מותר.
5. שנינו במשנה 'מכות פרושין' מבלי העולם. ובברייתא הובאו שבעה סוגי פרושין שכוונתם אינה לשם שמים, אלו הן?
 - א. פרוש שיכמי - זה העושה מעשה שכמ, שמלו שלא לשם שמים, ואף זה מעשיו להנאתו שיכבדוהו בני אדם.
 - ב. פרוש נקפי - מהלך בשפלות ומתוך כך מנקף אצבעותיו באבנים.
 - ג. פרוש קיזאי - זה המקיז דם לכתלים, עושה עצמו כעוצם עיניו מלהסתכל בנשים ומתוך כך מכה ראשו בכותל והדם יוצא.
 - ד. פרוש מדוכיא - שהולך כפוף כמו כמדוך [כלי כותש].
 - ה. פרוש מה חובתי עור ואעשנה - שמראה עצמו כאילו קיים את הכל.
 - ו. פרוש מאהבת השכר, פרוש מיראה - אמנם אביי ורבא אמרו שאין לשנות שני אלו, כיון שאמר רב: שמתוך שלא לשמה בא לשמה.

רב נחמן ב"י: מבני אדם יש נסתרות וגלויות, אך לב"ד הגדול של מעלה כולם גלויות והוא יפרע מן המתכסים בטליתות ועושין עצמן כפרושין. אמר ינאי המלך לאשתו - אל תתיראי מהפרושין ולא משאינן פרושין, אלא מהצבועין שדומין לפרושין, שמעשיהן כזמרי ומבקשין שכר כפנחס.
6. אלו דעות מצינו במשנתנו בנידון האם זכות תולה?
 - א. ר' שמעון - אין זכות תולה, שאם תתלה, ידהה כח המים בפני השותות, ויצא שם רע על הטהורות ששתו, שיאמרו טמאות הן, ותלתה להן זכות.
 - ב. רבי - זכות תולה, דהיינו שאינה יולדת ואינה משבחת, אלא מתנוונה והולכת, לסוף היא מתה באותה מיתה, שבטנה צבה וכו'.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)